

باربارا اسلاوین : ایران و آمریکا دیگر به دنبال احیای توافق هسته‌ای نیستند.

تحولات جهانی باعث کمرنگ شدن اهمیت توافق هسته‌ای برای طرفین توافق مخصوصاً دو طرف اصلی یعنی ایران و آمریکا شده است

آران نیوز : ایران اکنون آن قدر اورانیوم با غنای بسیار بالا دارد که برای ساخت چندین بمب هسته‌ای کافی است؛ و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی فقط می‌تواند به صورت سرسری فعالیت‌های هسته‌ای این کشور را راستی آزمایی کند. شبه‌نظامیان تحت حمایت ایران در سوریه اخیراً یک پیمان کار آمریکایی را کشتند. به علاوه، ایران همچنان تأثیرگذارترین بازیگر خارجی در عراق است؛ کشوری که آمریکا دو دهه پیش به آن حمله کرد تا رژیم‌های آن را از میان ببرد که در آن زمان آن را تهدید بزرگ تری [از ایران] می‌دانست.

به رغم تلاش‌های دولت جو بایدن، اروپایی‌ها، و اوایل، روسیه و چین، برای احیای برجام، این اتفاق نمی‌افتد. به نظر می‌رسد بایدن که قصد دارد برای دور دوم نامزد ریاست جمهوری شود، اصلاً دلش نمی‌خواهد توافقی با تهران انجام دهد که ممکن است به یک مسئله‌ی انتخاباتی تبدیل شود. اروپایی‌ها بر جنگ اوکراین متمرکز شده‌اند و از ایران به خاطر روابط نظامی روبه‌رشدش با روسیه خشمگین هستند. اروپا که پس از اعمال مجدد تحریم‌های آمریکا توسط ترامپ، در تداوم تجارت با ایران ناکام بوده، کانال‌های دیپلماتیک خود را با تهران حفظ کرده، اما اهرم‌های فشارش نسبت به پنج سال پیش به شدت ضعیف شده‌اند.

روسیه که زمانی یکی از شرکت‌کنندگان کلیدی در مذاکرات هسته‌ای [و متحدان غرب در جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای] بود، اکنون ارزشش بیش‌تر برای برقراری اتحاد با کشور دیگری قائل است که [مانند خودش] تحت تحریم‌های سنگین قرار دارد.

همسایگان عرب ایران که زمانی کاملاً طرفدار غرب بودند و در بهترین حالت به برجام بدبین، و بعضاً با آن مخالف، بودند، اکنون آرزو می‌کنند می‌توانستند برجام را دوباره احیا کنند؛ و خودشان دارند مستقلاً با تهران توافق امضا می‌کنند و روابطشان را با قدرت جهانی روبه‌ظهور رقیب آمریکا، یعنی چین، تقویت می‌نمایند. بر همین اساس، عربستان با هدف پایان دادن به جنگ در یمن و حفاظت از زیرساخت‌های آسیب‌پذیر و برنامه‌های بلندپروازانه‌ی توسعه‌ی اقتصادی‌اش، برای نهایی کردن آن چه به منزله‌ی آتش‌بس با تهران است، به چین روی آورد.

دیپلماسی همچنان تنها گزینه‌ی عملی است؛ هرچند در حال حاضر دشوار است. ارتباط‌ها برای آزادی‌گروگان‌های آمریکایی و اتباع دیگر [از ایران] و تشویق ایران به افزایش شفافیت درباره‌ی پیشرفت‌های هسته‌ای‌اش ادامه دارد. اگرچه دولت بایدن می‌گوید گزینه‌ی نظامی، آخرین راه حل است، اما با توجه به پراکندگی سایت‌های هسته‌ای ایران و دانشی که مهندسان ایرانی به دست آورده‌اند، همین‌الآن هم برای راه حل نظامی خیلی دیر شده است. چالش‌های دیگر ایران نیز از طریق راه حل‌های ساده قابل حل نیستند.